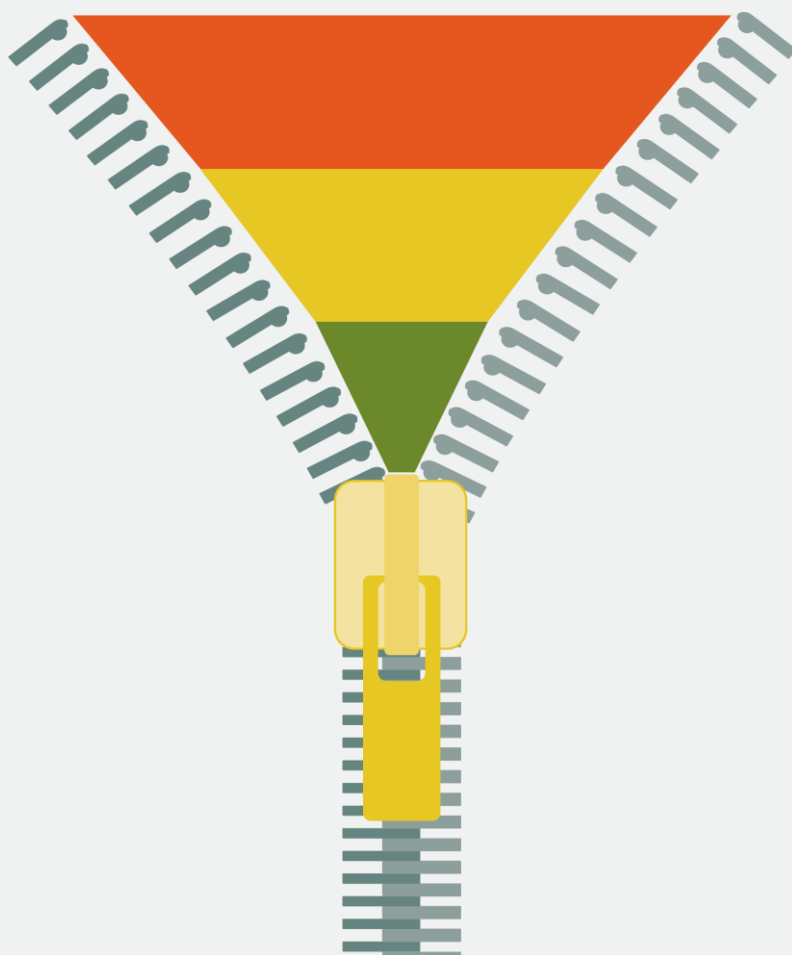

Tiltaksbeskrivelse Zip-team

- Rekruttering og opplæring av fosterhjem i geografisk nærhet

Et utviklingsprosjekt i læringsnettverket til Statsforvalteren i Vestland. Prosjektet er et samarbeid mellom Øygarden kommune, Alver kommune og Bufetat v/ fosterhjemstjenesten.

Bakgrunn og formål for Zip-team modellen

Regjeringen har som mål at barn og unge som trenger fosterhjem, skal få det når behovet oppstår, og at de skal oppleve en trygg og stabil omsorgssituasjon. Videre er det et uttalt mål at fosterhjemmene som tilbys i størst mulig grad skal være i barnas nærmiljø (Stortingsmelding 29).

I 2022 gikk Øygarden og Alver kommune sammen om å søke læringsnettverket i Vestland om midler til et utviklingsprosjekt med hovedmål å styrke rekrutteringen av lokale fosterfamilier. Målet var å sikre at flest mulig barn kan bli boende i sitt eget nærmiljø. Kommunene mottok stipuleringsmidler fra Statsforvalteren i Vestland første gang i juni 2022, for perioden 2022/2023. I forlengelsen av dette ble det etablert et samarbeid med Bufetat, og en prosjektgruppe med likeverdig eierskap og deltakelse ble opprettet. Prosjektet ble videre tildelt midler også for 2023/2024 og 2024/2025.

Formålet med Zip-team er å styrke rekrutteringen av fosterhjem i barns nærmiljø gjennom et tettere og mer forpliktende samarbeid mellom kommunalt og statlig barnevern.

Beskrivelse av Zip-team modellen

Zip-team er en samarbeidsmodell som bygger på den etablerte ansvarsfordelingen mellom stat og kommune når det gjelder rekruttering av nøytrale fosterhjem. Modellen tar sikte på å tydeliggjøre hvordan kommune og Bufetat kan komplementere hverandre i oppgave- og ansvarsfordelingen gjennom hele rekrutteringsprosessen.

Hovedhensikten med modellen er å etablere og styrke et gjensidig og strukturert samarbeid som bidrar til at flere fosterhjem rekrutteres lokalt, slik at barn og unge kan få nødvendig omsorg i sitt nærmiljø. Modellen baserer seg på en systematisk tilnærming der hver fase av prosessen er nøye definert og understøttet av et flytskjema. Flytskjemaet fungerer som et praktisk verktøy som tydeliggjør hvilke oppgaver som ligger til Bufetat og hvilke oppgaver som med fordel kan ligge til kommunen, samtidig som det gir en tidslinje og klare milepæler for fremdrift.

Bufetat har det overordnede ansvaret for å lede prosessen og sikre fremdrift i samsvar med sitt samfunnsmandat, mens kommunen tilfører verdifull lokal kunnskap og innsikt i egen kommune. Kommunens rolle er avgjørende for å mobilisere lokalsamfunnet, identifisere ildsjeler, legge til rette for rekrutteringsaktiviteter og sørge for at fosterhjemmene som rekrutteres, får nødvendig kunnskap om rammene og oppgavene de kan bli tildelt i samarbeid med kommunen. Samarbeidet forsterkes ytterligere gjennom bruk av maler og verktøy som støtter kommunene i å definere sin fosterbarnsomsorg.

På denne måten bidrar kommunen til å åpne lokalsamfunnet som en verdifull arena for rekruttering, slik at flest mulig barn kan bli boende i sitt eget nærmiljø.

Zip-team modellen er fleksibel og kan enkelt tilpasses ulike lokale forhold, noe som gjør den egnet for flere kommuner uavhengig av størrelse eller demografiske ulikheter.

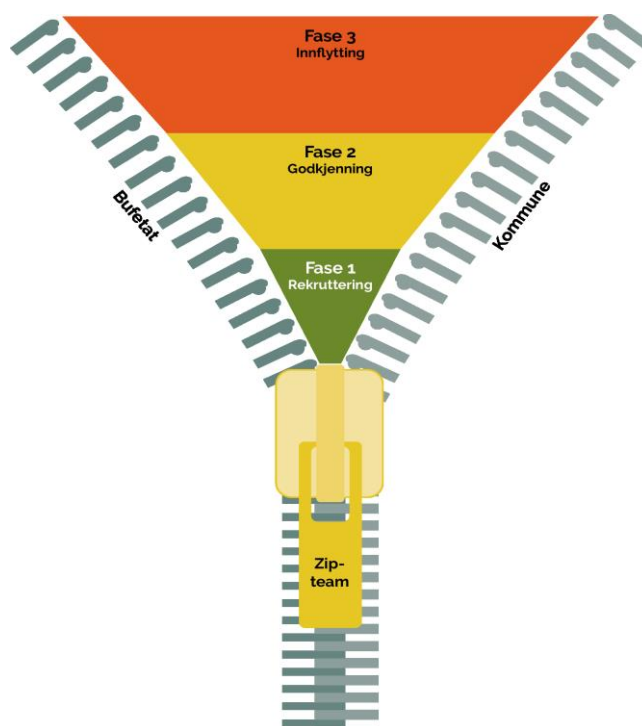
ØY
GARD
EN

ALVER
KOMMUNE

Bufetat

Samarbeid – grunnverdien i modellen

Et godt samarbeidsklima er en grunnleggende forutsetning for suksess med denne modellen. Bufetat og den aktuelle kommunen må sammen definere et felles «vi» og ha et gjensidig ønske om å jobbe tettere sammen.

Det skjer mye i et samarbeid når opplevelsen av gjensidig anerkjennelse ligger til grunn, vi må alle være opptatt av hva vi kan bidra med, heller enn hva andre kunne gjort bedre eller annerledes.

Det er også avgjørende å etablere en felles genuin tro på at et systematisk samarbeid mellom Bufetat og kommunen i rekrutteringsarbeidet kan gi konkrete resultater. Ved å samle kreftene og fokusere på lokale aktiviteter kan vi sammen rekruttere flere fosterhjem i geografisk nærhet, noe som vil være til stor fordel for barn og familier i lokalsamfunnet.

Erfaring gjennom utprøving av modellen bekrefter dette.

Nærmere beskrivelse av modellen

Modellen visualiseres gjennom bildet av en glidelås. Her representerer Bufetat og kommune hver sin side av glidelåsen. Lukkestykket i glidelåsen representerer selve Zip-teamet.

Zip-teamet består av en fast kontaktperson fra Bufetat og en tilsvarende representant fra kommunen. Disse personene har ansvar for å koordinere samarbeidet, sikre tilgjengelighet, mobilisere nøkkelpersoner i sine respektive systemer, og sørge for fremdrift i arbeidet. Teamet fungerer også som en arena for dialog og problemløsning underveis i prosessen, og ivaretar at begge parter har en felles informasjon, forståelse og retning.

Forberedelse, informasjon og invitasjon til samarbeid i Zip-team

Dette arbeidet handler om de nødvendige forberedelsene. Bufetat informerer kommunen om verdien og innholdet i ett samarbeid etter modellen.

Informasjonen kan formidles på ulike måter, for eksempel gjennom felles informasjonsmøter initiert og arrangert av Bufetat eller individuelle samtaler med de enkelte kommunene. Målet er å etablere en gjensidig, raus og initiativrik samarbeidsrelasjon på grunnlag av god informasjon.

Når det videre er enighet om å inngå i samarbeid etter modellen dannes det avgjørende grunnlaget for å lykkes med å samarbeide på nye måter. Dette starter ved å definere et Vi og ett OSS som er «best sammen». Her er det viktig å se seg selv utenfra og den andre innenfra. Bruke tid på å bli kjent med hverandres oppgaver, forstå hverandres praksis og behov knytt til rekruttering, opplæring/anbefaling og formidling/godkjenning av nøytrale fosterhjem.

Vi må identifisere eventuell motstand i samarbeidet og finne gode måter å håndtere den på sammen. Det er viktig at vi i fellesskap blir enige om hvordan vi kan sikre at eventuell motstand ikke påvirker det videre samarbeidet.

Det er viktig å avklare en felles forståelse knytt til bruk av familier i eventuelle andre kommunale samarbeid.

I denne prosessen er det avgjørende at Bufetat og kommunen sammen reflekterer over hvordan vi best kan utfylle hverandre i prosessen videre.

Fase 1, Rekrutteringsfasen

Det grønne feltet i modellen. Her er målet å planlegge og gjennomføre lokal rekrutteringskampanje som leder til informasjonsmøte for potensielle fosterhjem.

I rekrutteringsfasen er målet å åpne kommunen som en verdifull rekrutteringsarena av nøytrale fosterhjem. Bufetat leder prosessen og veileder kommunen i aktiviteter som kan åpne og styrke det lokale rekrutteringsarbeidet gjennom en intern og ekstern strategi. Her er det også av stor verdi at kommunen definerer sin fosterbarnsomsorg og fyller ut egenpresentasjonskjema. Dette danner grunnlag for utarbeidelse av fysisk materiell, digitale ressuser og planlegging av lokal

rekrutteringskampanje. Dette er også ett avgjørende arbeid for at potensielle fosterhjem skal få gyldig kunnskap om hva det vil si å inngå i ett fosterhjemsoppdrag for den respektive kommune.

Den interne strategien henvender seg til administrativ og politisk ledelse i kommunen. Her søker vi støtte fra kommunen som arbeidsgiver og eventuelt andre store arbeidsgivere i området. Spørsmål som reises inkluderer: Kan du som arbeidsgiver legge til rette for at ansatte kan påta seg et fosterhjemsoppdrag? Kan kommunen som arbeidsgiver støtte vårt felles ansvar for at barn skal få fortsette å bo der de kommer fra, også når de skal bo i fosterhjem? Har vi noen ildsjeler som kan være formidler av budskapet gjennom kampanjen?

Den eksterne strategien retter seg mot innbyggerne i den aktuelle kommunen gjennom en lokal rekrutteringskampanje. Budskapet oppfordrer innbyggere til å vurdere å bli fosterhjem for et barn i sitt nærmiljø, fra sin nærscole eller sitt idrettslag. Rekrutteringsmateriellet skal inneholde lokale stedsnavn og beskrivelser som skaper en følelse av at dette angår den enkelte i deres eget nabolag.

Denne fasen avsluttes med informasjonsmøte for potensielle fosterhjem som ønsker mer informasjon om hva det vil si å bli fosterhjem. Zip-team avklarer kommunens deltakelse i informasjonsmøte.

Etter informasjonsmøte følger Bufetat opp alle påmeldte, både de som deltok og de som meldte seg på men ikke deltok. Alle familier følges opp av Bufetat med familieservice etter avtale inntil de er klar til å levere egenpresentasjonskjema. De ledes da over til neste fase i modellen.

Fase 2, Opplæring og anbefaling

Det gule feltet i modellen. I denne fasen er målet og sammen gjennomføre opplæring og anbefaling av potensielle fosterhjem gjennom Solid-programmet. Bufetat inviterer kommunen med på følgende punkt i Solidprosessen; Hjemmebesøk vurderingsmøte 1, kontormøte vurderingsmøte 3 og kontormøte vurderingsmøte 4. Kommunen kan også her bidra med viktige forventningsavklaringer knyttet til rammer, forsterkningstiltak og samarbeid om fremtidige oppdrag.

Kommunen trianguleres inn i prosessen familien, med mål om å styrke relasjonen mellom familien og den aktuelle tjenesten. Gjennom involvering i Solid-opplæringen får kommunen tilgang til et bredt beslutningsgrunnlag, noe som gjør at de ikke trenger å gjennomføre tilsvarende godkjenningsarbeid med samme fosterhjem på et senere tidspunkt. Denne fasen avsluttes med en felles beslutning om anbefaling av familien. Anbefalte familier ivaretas av Bufetat i påvente av plassering. Bufetat utarbeider en rapport fra Solid-opplæringen, hvor også kommunens involvering gjennom prosessen beskrives. Denne rapporten, sammen med vurdering av matching for et konkret barn, danner grunnlaget for vedtak om valg av fosterhjem for det aktuelle barnet.

Fase 3, Formidling/godkjenning

Den orange delen av modellen. Denne fasen handler om samarbeid knyttet til matching, godkjenning og ramme- og overføringsprosessen. Bufetat har fulgt familien tett opp gjennom familieservice både før og etter Solid-prosessen. Når barneverntjenesten har behov for en familie til et barn hvor det ikke finnes andre omsorgsalternativer, tar Zip-ansvarlig i kommunen kontakt med Zip-ansvarlig i Bufetat. Sammen gjennomfører de en matching av tilgjengelige familier fra den aktuelle kommunen opp mot barnets spesifikke behov. Dette gjøres i tråd med Bufetats retningslinjer for matching og prioritering.

Når kommunen og Bufetat er enige om en match, presenterer Bufetat det potensielle oppdraget anonymt til det aktuelle fosterhjemmet. Dersom familien ønsker å gå videre, inviterer Bufetat til et møte med kommunen hvor all tilgjengelig informasjon om barnet og oppdraget deles, fortsatt anonymt.

Dersom både familien og kommunen fortsatt vurderer dette som en god match mellom oppdrag og familie, avtales et ramme- og overføringsmøte. Her inngås fosterhjemsavtalen mellom fosterhjem og kommune, med tilhørende vedlegg.

Ved inngåelse av fosterhjemsavtalen overføres ansvaret for oppfølging av fosterfamilien fra Bufetat til kommunen. Bufetat vil deretter kontakte kommunen og tilby Solid 2+3, i samsvar med vanlig praksis.

Omfang og avgrensning

Samarbeid etter Zip-team definerer ett samarbeid gjennom forarbeid, planlegging og gjennomføring av lokal rekrutteringsaktivitet. Kontakt og oppdateringer knytt familieservice før og etter informasjonsmøte. Samt samarbeid gjennom opplæring og anbefaling i Solid.

Rekrutteringskampanjer planlegges i Zip-team, med en anbefaling om kampanje 2 ganger pr år. Bufetat kobler på kommunen på avtalte tidspunkt og følger potensielle familiers modningsprosess. Den kommunale innsatsen er størst i forarbeid og rekrutteringsfasen over en periode på ca 5 mnd. Tidsbruk er mer konkret definert i flytskjema.

Ansvarsfordeling

Bufetat har det overordnede ansvar for gjennomføring av planlagt aktivitet gjennom sitt samfunnsmandat. Bufetat skal være en proaktiv samarbeidspartner og fasilitere for kommunens deltakelse og involvering i prosessen.

Det er en målsetning i seg selv at den kommunale innsatsen skal holdes så lav så mulig, samtidig som verdien av involvering er stor.

Erfaring tilsier at kommunens engasjement både internt i Zip-team, i barneverntjenesten og gjennom intern og ekstern strategi, påvirker resultat og avkastning av rekrutteringsarbeidet.

Kommunens involvering gjennom Solidprosessen bidrar til en lavere arbeidsbyrde ved godkjenning på ett senere tidspunkt, da kommunen allerede kjenner familien og har et godt beslutningsgrunnlag etter samarbeid med Bufetat om dette.

Samarbeid etter Zip-team modellen følger gjeldende ansvarsdeling for kommunalt og statlig barnevern, samt lov om barnevernsjenester og gjeldende retningslinjer for rekruttering, opplæring og godkjenning av fosterhjem.

Ressurser og kostnader

Et samarbeid etter Zip-team modellen bør gå over en periode på min 1 år og det bør gjennomføres min to lokale rekrutteringskampanjer. Målsetningen er at samarbeid etter Zip-modellen blir et varig kontinuerlig samarbeid om rekruttering, opplæring og formidling av fosterhjem.

Erfaring tilsier at arbeidsbyrden er størst i førstegangs etablering av samarbeid etter modellen.

Vedlikehold og påfølgende kampanjer vil kreve mindre ifht tidsbruk.

Bufetat bærer kostnadene for produksjon og bestilling av fysiske og digitale ressurser jmftr grunnpakken som anbefales.

Kommunen åpner dører til nøkkelpersonell for å gjøre kommunikasjonskanaler tilgjengelig for Bufetat.

Dokumentasjon og rapportering

Det ble gjennomført en evaluering av utviklingsprosjektet i des 2024, viser videre til egen rapport for evaluering.

Godkjenning og samtykker

Zip-modellen «eies» og ledes i dag av utviklingsprosjektet. Det er avklart med prosjektet at målet er at innholdet skal deles og komme flest mulig til gode. Det har i hele utviklingsprosessen vært fokus på å lage en modell og innhold til lokale rekrutteringskampanjer som lett kan tilpasses og brukes i andre kommuner. Det skal være mest mulig «plug and play». Dette for å sikre at verdiene i prosjektet ivaretas på best mulig måte og samtidig sikre at det er lettest mulig for kommunene å ta i bruk modellen. Det er tenkt at modellen skal «overleveres» til Bufetat slik at den kan brukes i det videre samarbeidet med kommunene. Det er Bufetat som da må initiere samarbeidet med nye kommuner.

10. Vedlegg (Diverse vedlegg er under ferdigstilling)

- Informasjon om samarbeidsmodellen Zip-team
- Samarbeidsavtale?
- Mal for oversikt over viktige nøkkelpersoner som bør identifiseres og mobiliseres i kommunen
- Flytskjema for hele prosessen med oppgavefordeling og forventet ressursbruk?
- Mal for kommunens egenpresentasjon
- Beskrivelse av grunnpakke rekrutteringsmaterieil, fysisk og digital
- Kampanjeplan, inkludert intern og ekstern strategi
- Mal for evaluering av rekrutteringskampanje

ALVER
KOMMUNE

ALVER
KOMMUNE

ALVER
KOMMUNE

